אלא בין תכלת שבה ללבן שבה. פי' רש"י אמר הלבוש תכלת ויש מקומות שלא עלה שם הלבוש שפיר. וקשה דאמרינן במנחות (מג ב ומס) דאם מלוה זו שבה תלוי מצוה אחרת ואינו זז ק"ש כדתנן עד שיכיר בין תכלת ללבן. ואי קאי אגיזת צמר איכא בגיליה. ועוד בגילה נמי פעמים יכולין לראות אותו צדיק °ועבדום וענו אותם קיים בהם ואחרי כן יצאו ברכוש גדול לא קיים בהם אמרו לו ולואי שנצא בעצמנו משל לאדם שהיה הבוש בבית האסורים והיו אומרים לו בני אדם מוציאין אותך למחר מבית האסורין ונותנין לך ממון הרבה ואומר להם בבקשה מכם הוציאוני היום ואיני מבקש כלום: °יושאלום א"ר אמי מלמד שהשאילום בעל כרחם איכא דאמרי בעל כרחם דמצרים וא"ד בעל כרחם דישראל מ"ד בעל כרחם דמצרים דכתיב °ונות בית תחלק שלל מ"ד בעל כרחם דישראל משום משוי: °וינצלו את מצרים *א"ר אמי מלמד שעשאוה כמצודה שאין בה דגן ור"ל אמר עשאוה כמצולה שאין בה דגים: °אהיה אשר אהיה א"ל הקב"ה למשה לך אמור להם לישראל אני הייתי עמכם בשעבוד זה ואני אהיה עמכם בשעבוד מלכיות אמר לפניו רבש"ע דיה לצרה בשעתה א"ל הקב"ה לך אמור להם °אהיה שלחני אליכם: °*עננו ה' עננו א"ר אבהו למה אמר אליהו עננו ב' פעמים מלמד שאמר אליהו לפני הקב"ה רבש"ע עננו שתרד אש מן השמים ותאכל כל אשר על המזבח ועננו שתסיח דעתם כדי שלא יאמרו מעשה כשפים הם שנאמר °ואתה הסבות את לבם אחורנית: **מתני'** *מאימתי קורין את שמע בשחרית משיכיר בין תכלת ללבן ר' אליעזר אומר בין תכלת לכרתי *(וגומרה) *עד הנץ (ה) החמה *ר' יהושע אומר עד שלש שעות שכן דרך מלכים לעמוד בשלש שעות *הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה: **גמ'** מאי בין תכלת ללבן אילימא בין גבבא דעמרא חיורא לגבבא דעמרא דתכלתא הא בליליא נמי מידע ידעי אלא *בין תכלת שבה ללבן שבה. תניא רבי מאיר אומר משיכיר בין זאב לכלב ר"ע אומר בין חמור לערוד *ואחרים אומרים משיראה את חברו רחוק ד' אמות ויכירנו אמר רב הונא הלכה כאחרים אמר אביי °לתפילין כאחרים לק"ש כותיקין *דאמר ר' יוחנן ותיקין היו *גומרין אותה עם הנץ החמה תניא נמי הכי *ותיקין היו גומרין אותה עם הנץ החמה כדי שיסמוך גאולה לתפלה ונמצא מתפלל ביום א"ר זירא מאי קראה °יירא'ו עם שמש ולפני ירח דור דורים העיד ר"י בן אליקים משום קהלא קדישא דבירושלים °כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק כל היום כולו א"ר זירא אני והא אנא סמכי ואיתזקי א"ל במאי איתזקת דאמטיית אסא לבי מלכא התם נמי מבעי לך למיהב אגרא למחזי אפי מלכא דא"ר יוחנן *לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל ולא לקראת מלכי ישראל בלבד אלא אפילו לקראת מלכי עכו"ם שאם יזכה יבחין בין מלכי ישראל למלכי עכו"ם. אמר ליה רבי אלעא לעולא כי עיילת להתם שאיל בשלמא דרב ברונא אחי במעמד כל החבורה דאדם גדול הוא ושמח במצות זימנא חדא סמך גאולה לתפלה ולא פסיק חוכא מפומיה כוליה יומא. היכי מצי סמיך והא א"ר יוחנן *בתחלה הוא אומר ה' שפתי תפתח ולבסוף הוא אומר יהיו לרצון אמרי פי וגו' אמר ר' אלעזר תהא בתפלה של ערבית. והא אמר ר' יוחנן *איזהו בן העוה"ב °זהו הסומך גאולה של ערבית לתפלה של ערבית אלא א"ר אלעזר תהא בתפלת המנחה רב אשי אמר אפי' תימא אכולהו וכיון דקבעוה רבנן בתפלה כתפלה אריכתא דמיא דאי לא תימא הכי *ערבית היכי מצי סמיך והא בעי למימר השכיבנו אלא כיון דתקינו רבנן השכיבנו כגאולה אריכתא דמיא ה"נ כיון דקבעוה רבנן בתפלה כתפלה אריכתא דמיא. מכדי האי יהיו לרצון אמרי פי משמע לבסוף ומשמע מעיקרא דבעינא למימר מ"ט תקנוהו רבנן לאחר י"ח ברכות לימרו מעיקרא א"ר יהודה בריה דר' שמעון בן פזי הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר י"ח פרשיות לפיכך תקינו רבנן לאחר י"ח ברכות. הני י"ח י"ט הויין אשרי האיש ולמה רגשו גוים חדא פרשה היא דאמר ר' יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי ק"ג פרשיות אמר דוד ולא אמר הללויה עד שראה במפלתן של רשעים שנאמר °יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה. הני ק"ג ק"ד הויין אלא שמע מינה אשרי האיש ולמה רגשו גוים חדא פרשה היא דאמר ר' שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן

אותו לדיק. אברהם: כמלוה שאין בה דגן. דרך ליידי עופות לזרוק דגן תחת מלודות כדי שיבאו עופות ונלכדין וכשאין בה דגן אין עוף פוגע אליה כך ריקנו המלרים מכל ממונם. ויצאו כתרגומו ורוקינו: כמו מלולות יש בלומר בתוך התהום אין כמלולה שאין בה דגים. מלוין דגים אלא על שפת הים היכא דאיכא מזון: דיה לצרה בשעתה. דיה לצרה שיתאוננו בה בשעה שתבא עליהם למה תדאיבם עכשיו בבשורה קשה: שתסיח דעתם. מלבא בלבם מזמה של רשע להכחישני ולומר על ידי כשפים הבאתי האש הזאת: **מתני'** תכלת. ירוק הוא וקרוב ללבע כדתני שקורין פור"ש: **גמ'** בין תכלת שבה ללבן שבה. גיזת צמר שלבעה תכלת ויש בה מקומות שלא עלה שם הלבע יפה: ערוך. חמור אבר: לתפילין. להניח תפילין שמות הנתחן קודש קרית שמע בפ' שני (ד' יד:): ותיקין. אנשים עניוים ומחבבין מצוה: מתפלל ביום. הכנן החמה לדברי הכל יום הוא: מאי קרא. דמצוה להתפלל עם הנץ החמה: דכתיב יירא'ו עם שמש וגו'. מתי מתירא'ן ממך כשמורא'ך מקבלים עליהם דהייגו מלכות שמים שמקבלין עליהם בק"ש (ב): עם שמש. כלומר כשהשמש יולא הייגו עם הנץ החמה: ולפני ירח. אף תפלת המנחה מצוה עם דמדומי חמה: שאם יזכה. לעוה"ב לראות גדולתן של ישראל: יבחין. כמה הרבה גדולתן יותר על האומות עכשיו: תהא. הא דרבי יוחנן בתפלת ערבית דלא חייסינן לסמוך גאולה לתפלה דגאולה ביממא הוא: דא"ר יהודה בריה דר' שמעון גרסי': פתח

[ע"ש ר"ג עי' תוי"ע]

[עי' תוס' מנחות מג: ד"ה בין וכו' דהו פי' רש"י דהכא ופי' בתוסן אחר]

לקמן כה: כו.

תוספתא פ"ח

[פי' קולין עי' תוס' סוכה מד: ועי' תוס' יומא לז: סוף ד"ה אמר אביי]

לקמן יט: נח.

לעיל ד:

ג"ז שם

שם

תהלים קד

[לעיל ו:]

[לעיל דף נ:]

[פירש"י על זה תמצא לקמן י:]

תוספתא פ"ח

[מנחות מג:]

[לקמן ד' כה:]

[לעיל דף נ:]

[פירש"י על זה תמצא לקמן י:]

תוספתא פ"ח

[עי' תוס' סוכה מד: ד"ה אמר ועי' תוס' יומא לז: ד"ה אמר אביי]

לקמן יט: נח.

לעיל ד:

ג"ז שם

שם

תהלים קד

רב נסים גאון אחרים אומרים כדי שיראה את חברו ברחוק ד' אמות ויכירנו. הא מילתא איתמר עלה בגמ' דבני מערבא מה אנן קיימין אם ברגיל אפי' ברחוק כמה חכים ליה יאי בשאינו רגיל אפי' קאים גביה לא חכים ליה אלא כאן אנו קיימין ברגיל ואינו רגיל בהדיא דאזיל לאכסניא ואתי לקיצין: **העיד** (ר' שמעון) [ר"י] בן אליקים משום קהלה קדושה בגמ' דבני מערבא במס' דמעשר שני (פס"ג הלכה ד') פרשו עדה קדושה ר' יוסי בן (משולם) [המשולם] ור' שמעון בן מנסיא ובמס' דיום טוב בפרק אין צדין (דף כז) גרסי' אמר ר' שמעון בן פזי אמר ר' יהושע בן לוי אמר ר' יוסי בן שאול אמר ר' משום קהלה קדושה שבירושלים *ר' שמעון בן מנסיא והבריו ובאגדתא דקהלת (פסוק ראם חייס) למה קורין אותן עדה קדושה שהיו משלשין את היום שליש לתפלה שליש לתורה שליש למלאכה ויש אומרים על שהיו יגעים בתורה בימות הגשם ובמלאכה בימות הקיץ ר' יצחק בן אלעזר קרי לר' שמלאי ולר' ברקי עדה קדושה שהיו משלשין את היום ויש אומרים על שהיו יגיעין בתורה וכו':

*) ע"ש בגמ' וכ"ש ולע"ע.

הגהות הב"ח (א) במשנה וגומרם עד הנץ. כ"כ ר"ת וזה דקאמר לה פיין לקמן דף כ"ה רים ע"ב: (ב) רש"י ד"ה ייראו וכו' בק"ש. נכתב בגליון עי' לקמן דף כט ע"ב פי' רש"י יירא'ו עם שמש זו תפלת יונר כיפר ממס שפי' כלן אקש: